

Sèrie 2

OPCIÓ A

Exercici 1: Obra: *El pensador*, de Auguste Rodin

1. Situeu l'obra dins el context cronològic, històric i cultural corresponent

Cronologia: 1880-1900.

Context històric i cultural

- Revolució industrial.
- Fi de segle.
- Lluites obreres.
- París com a centre d'art en substitució de Roma.
- Trencament amb l'Acadèmia. Figures i pintures contràries a les definicions de les formes. Recerca de noves solucions plàstiques.
- Nou col·leccionisme.
- **Arquitectura:** Modernisme; *Art Nouveau*; *Modern Style*; *Liberty*...
- **Pintura:** Simbolisme, Postimpressionisme

PUNTUACIÓ:

Cronologia: 0,25 punts

Context: 0,15 cada *item* [màxim 5]

2. Digueu a quin estil pertany. Enumereu QUATRE característiques formals, compositives o tècniques d'aquesta obra.

Estil: Impressionisme. S'accepta modernisme i simbolisme

Característiques formals i estructurals

- Figuració realista amb forta expressivitat.
- Modelatge amb els dits el que dona la impressió d'imprecisió o inacabat.
- Embalum rodó.
- Multifacialitat.

Tècnica: Fosa (cal explicar la tècnica).

Material: Bronze

PUNTUACIÓ:

Estil: 0,25 punts

Característiques: 0,15 punts cada *item* [màxim 5]

3. Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra.

Tema i significat:

- Representa Dante, figura que havia de rematar l'anomenada *Porta de l'Infern*, obra d'uns 30 metres d'alçada), però finalment quedà com a obra autònoma.
- Referència a la Divina Comèdia.

Funció:

- Crear una gran porta pel Museu d'Arts Decoratives.
- Donar a la ciutat moderna monuments moderns.

PUNTUACIÓ:

Tema i significat: 0,50 punts

Funció: 0,50 punts

4. Enumereu CINC obres arquitectòniques d'època moderna [segles XV- XVIII] amb els noms dels seus autors

Tempietto de San Pietro in Montorio/ Bramante
San Lorenzo de Florencia/ Brunelleschi
La rotonda / Palladio
San Carlino alle Quattro Fontane/ Borromini
Plaça de sant Pere de Roma/ Bernini
.....

PUNTUACIÓ: 0.20 cada encert

Exercici 2: Obra: *Matrimoni Arnolfini*, de Jan van Eyck

1. Situeu l'obra dins el context cronològic, històric i cultural

Cronologia: c. 1434 [S'accepta meitat segle XV]

Context històric i cultural

- Al llarg del segle XV les ciutats més destacades de Flandes eren Gant, Ypres i Bruges, ja que totes elles formaven nusos d'enllaç entre les xarxes comercials que unien el nord europeu amb la resta de l'Occident.
- Aquesta regió formava part, en aquesta època, del ducat de Borgonya, els governants, els ducs, havien estat importants mecenes.
- A partir de la segona meitat del segle XIII les ciutats de Flandes van viure un renaixement comercial important que les va situar en una situació capdavantera a Europa.
- En el segle XV algunes de les ciutats de Flandes es van convertir en les seus d'unes escoles pictòriques extraordinàries.

PUNTUACIÓ:

Cronologia: 0,25 punts

Context: 0,15 punts cada *item* [màxim 5]

2. Digueu a quin estil pertany. Enumereu QUATRE característiques, ja siguin formals, estructurals o tècniques d'aquesta obra.

Estil: Gòtic flamenc o internacional-

Característiques formals:

- Predomini del dibuix o la línia sobre el color, perfilant a la perfecció els contorns de les figures i els objectes.
- Sensació de solidesa escultòrica.
- Gran detallisme, aconseguit en gran part gràcies a la utilització de la tècnica de l'oli aplicada amb plomes molt fines.
- Reproducció fidedigne de la fisonomia dels contraents. Molta cura en la representació de les superfícies dels diferents materials

Característiques compositives:

- Composició simètrica remarcada per la llum del sostre, el mirall, les mans dels esposos i el gos.
- **Perspectiva *fabrorum* o perspectiva empírica.** Profunditat a través de les línies del terra, de la part superior del llit i de la finestra. No es una perspectiva geomètrica, ja que les aquestes línies no conflueixen en un únic punt de fuga.
- Utilització del mirall per donar profunditat, ja que reflecteix allò que està fora del camp pictòric i que actua alhora com a testimoni d'aquells que presenciaven l'escena representada.
- Construcció meditada de l'espai que accentua la manca de moviment i fa pensar en un escenari idealitzat.
- Llum conseqüent que penetra per la finestra i il·lumina de manera real l'estança i els personatges dels esposos, deixant a la penombra la part esquerra del llenç.
- Cromatisme: verd, vermell i marró.

Tècnica: Oli sobre taula.

PUNTUACIÓ:

Estil: 0,25 punts

Característiques: 0,15 punts cada *item* [màxim 5]

3. Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra.

Tema:

- Doble retrat de cos sencer de Giovanni Arnolfini, comerciant italià que residia a Bruges, i la seva esposa Giovanna Cennani, filla d'un mercader del mateix origen.

Significat:

- L' historiador de l'art Erwin Panofsky va formular nombroses teories al voltant del significat d'aquesta obra, tot i que la afirmació més consistent és que cal identificar-la com un certificat matrimonial en format visual.
- El cavaller agafa la mà dreta de la dama i, solemnement, fa el vot nupcial, aixecant l'avantbraç: *fides levata*. La seva proximitat a la finestra assenyala la tradicional idea de la relació de l'home amb el món exterior, mentre que la dona representava les qualitats domèstiques. L'espelma encesa en ple migdia i el fet que els esposos vagin descalços reafirma el caràcter sagrat de la cerimònia.
- Altres símbols relacionats amb el matrimoni son:
 - el gos (**fidelitat**)
 - la borla i la talla de santa Margarida i el drac, com a protectora dels parts al capçal del llit (**fecunditat**)
 - el mirall *sine macula* " sense taca" i el rosari-regal habitual en les parelles que penja a un costat simbolitzen la **virginitat i la puresa** de la Mare de Déu i les **virtuts cristianes** respectivament.
 - Les fruites sobre la taula que hi ha sota la finestra representen les de l' arbre del be i del mal: l'arbre prohibit, símbol del pecat original, que serà redimit amb el matrimoni.
 - La presència de la taronja també al·ludeix al benestar econòmic de la parella donat que en aquella època només se la podien permetre les famílies més adinerades.
 - Els esclips de fusta, situats amb aparent indiferència a la part inferior esquerra, indiquen la sacralitat del moment i del lloc del vincle matrimonial.
- Els exemples de prosperitat son nombrosos: el tipus de finestres, les vestidures folrades amb pell, el mirall decorat amb petites escenes de la Passió de Crist, el capçal del llit de fusta tallada o la qualitat dels cortinatges i de la catifa. Relació amb l' estatus del comerciant Arnolfini.
- La firma del pintor "*Johannes van Eyck fuit hic*" (Jan van Eyck va ser aquí) en comptes de "...me pinxit" ("em va pintar") fa pensar que l'artista va participar en l'enllaç, en qualitat de testimoni.

Funció: Documental de l'enllaç matrimonial.

PUNTUACIÓ:

Tema i significat: 0,80 punts

Funció: 0,20 punts

4. Enumereu CINC obres de l'art romànic.

Sant Vicenç de Cardona; Majestat Batlló; frontal d'Avià; Maredeu de Montserrat; Portalada de Ripoll.....

PUNTUACIÓ: 0,20 punts cada *item*.

Exercici 3

1. Relacioneu cada autor amb l'obra corresponent.

Lluís Dalmau / *La Maredeu dels Consellers*
Antonio Canova / *Eros i Psique*

Georges Braque / *Paisatge de l'Estaque*
Ramon Casas / *La càrrega*
Miró / *Discòbol*

PUNTUACIÓ: 0,10 punts cada encert

2. Responeu si les afirmacions següents son vertaderes o falses

a) Brunelleschi es un arquitecte renaixentista/	Vertader
b) Jacques-Louis David es un pintor barroca/	Fals
c) Victor Horta es un arquitecte modernista/	Vertader
d) Joan Miró es un pintor abstracte/	Fals
e) Georges Braque es un pintor cubista/	Vertader

PUNTUACIÓ: 0,10 punts cada encert

3. Enumereu CINC artistes barrocs

Velázquez; Rubens; Borromini; Rembrandt; Vermeer; Bernini....

PUNTUACIÓ: 0,10 punts cada encert

4. Definiu els CINC termes següents: tetramorfs; creuer; rosassa; temple perípter; dovella.

tetramorfs: representació conjunta dels quatre evangelistes amb els seus símbols: àngel, lleó, toro i àliga.

creuer: lloc creat per la intersecció de la nau longitudinal i la nau transversal sobre el qual comunament s'aixeca la cúpula o cimbori.

rosassa: obertura circular en un mur, amb tancament de vitralls comunament en la façana d'una església.

temple perípter: temple envoltat totalment de columnes.

dovella: cadascuna de les peces que disposen radialment per formar la volta d'un arc.

PUNTUACIÓ: 0,10 punts cada definició encertada.

Opció B

Exercici 1: Obra 1: Casa Milà [La pedrera] de *Gaudí*

1. Situeu l'obra dins el context cronològic, històric i cultural corresponent

Cronologia: 1905-1910

Context històric i cultural:

- Consolidació de l'obrerisme. Forta conflictivitat social deguda a les desigualtats de la nova organització industrial, que van portar a una gran vaga general al 1902.
- Augment de la força de les organitzacions obreres, creant al 1907 "Solidaritat Obrera" (Federació de sindicalistes, anarquistes i socialistes).
- Sorgiment del lerrouxisme. Entre els obrers, augmenta el republicanisme liderat per Alejandro Lerroux (discurs populista, revolucionari i anticlerical). A partir del 1905 el lerrouxisme va anant perdent força.

Art:

- Modernisme plàstic, arquitectònic i literari contraposat al Noucentisme teoritzat per Eugeni d'Ors.
- A Espanya: Generació del 98: Unamuno, Valle-Inclán, Blasco Ibáñez, Pio Baroja, Azorín,....els germans Manuel i Antonio Machado
- A Catalunya Simbolisme i Decadentisme: Maragall, Alexandre de Riquer , Adrià Gual...Rusiñol, Enric Granados; Enric Morera....

PUNTUACIÓ:

Cronologia: 0,25 punts.

Context: 0,15 cada *item* [màxim 5]

2. Digueu a quin estil pertany. Enumereu CINC característiques especials, estructurals i de materials d'aquesta obra.

Estil: Modernista

Característiques formals, estructurals i espacials. • La **Casa Milà** és més coneguda amb el nom de **la Pedrera**. En aquesta construcció Gaudí va voler mesclar la utilització de materials i tècniques tradicionals amb les modernes.

- L'edifici, cal considerar-lo com la voluntat de Gaudí de crear una obra total. Certament la **Pedrera** ens dona una **sensació d'unitat, de relació i de conjunt**. Les qüestions estructurals i constructives com la forma, el color i la textura són conceptes inseparables i, per tant, remarquen aquesta voluntat **d'unificar l'estètica i la tècnica**.

Exterior:

- **El mur** de la façana presenta dues parts ben diferenciades.
 - a) **Sis plantes** de superfície asimètrica i sinuosa, revestides de pedra, amb grans i agosarades obertures
 - b) Els **dos pisos de les golfes** de superfície llisa amb petites i discretes finestres.
- **El terrat** presenta diversos nivells per incloure els diversos badalots, les torres de ventilació i les xemeneies de tota la construcció. Tots aquests elements del terrat tenen un revestiment de trencadís que combina la ceràmica amb el marbre blanc i el vidre d'ampolla verd.

Interior:

- La **planta lliure** és una de les característiques d'aquest edifici modernista. Els elements sustentats i de suport de les diferents plantes no concorden, facilitant aquesta llibertat i independència de distribució de l'espai. L'edifici descansa sobre pilars. Estructura de columnes i vigues de ferro que permet la planta lliure.

Característiques generals d'aquesta obra:

- Utilització de les estructures de ferro i de maó com a base de l'edifici.
- Integració de l'art en la vida quotidiana.
- Imitació de les formes lliures de la naturalesa en la construcció.
- Importància de la línia corba.
- Disseny de les plantes lliures.

- Ennobliment del tractament dels metalls.

PUNTUACIÓ:

Estil: 0,25 punts

Característiques: 0,15 punts cada *item* [màxim 5]

3. Expliqueu el significat i la funció d'aquesta obra.

Significat:

Aquesta obra s'ha d'entendre a partir de:

- La seva relació amb la burgesia i, més concretament, amb la família Milà.
- La seva vinculació des de molt jove amb la Sagrada Família, fet que contribuï a intensificar la seva profunda religiositat, La façana compta amb una inscripció *Ave-Gratia-M-plena-Dominus tecum* en la seva part superior –cornisa – juntament amb la poncella d'una rosa. L'edifici havia d'estar coronat per una imatge de la Verge, que mai s'arribà a col·locar al cim de La Pedrera perquè a la família Milà no els va agradar l'escultura. Setmana tràgica del 1909 tenien por que els cremessin la casa.
- La forma constructiva d'aquest edifici evoca, sobretot, les formes del mar o les d'una pedrera, d'aquí el sobrenom amb el qual s'identificà, des del seu bastiment, aquesta edificació, que alhora ens demostra l'impacte que causà entre els ciutadans i els mitjans de comunicació de la Barcelona d'inicis del segle XX.
- Les xemeneies del terrat presenten formes de torres de guaita amb cascos cruciformes, de guerrers... Aquest espai és un del més sorprenents que es pot trobar a l'arquitectura universal, ja que constitueix un autèntic paisatge carregat d'il·lusió que transporta el visitant a un indret de contes de fades i de follets.

Funció:

- Edifici d'habitatges. Un aspecte important, d'en Gaudí, és la seva capacitat com a interiorista, fet que el portà a dissenyar, en estreta col·laboració amb els excel·lents artesans de l'època, tots els elements que formen l'espai arquitectònic – ferro forjat, mobiliari, vitralls, elements escultòrics, mosaic, ceràmica, etc.- dins una concepció orgànica de la decoració integrada dins l'estructura constructiva.

PUNTUACIÓ

Significat: 0,80 punts

Funció: 0,20 punts

4. Enumereu CINC obres escultòriques d'època contemporània [segles XIX i XX], amb els seus autors

El pensador de Rodin; *El profeta* de Pau Gargallo; *El desconsol* de Josep Llimona; *Stabile-mobile* de Calder; *Elogi de l'aigua* de Chillida....

PUNTUACIÓ: 0,20 cada encert

Exercici 2: **Obra:** *Frontal d'Avià*

1. Situeu l'obra dins el context cronològic, històric i cultural corresponent

Cronologia: 1123. [S'admet mitjans segle XII]

Característiques:

- Època de plenitud feudal, d'economia agrària.
- Fundació de l'orde del Císter per Sant Bernat de Claravall.
- Es prediquen les creuades.
- Inicis del floriment de l'artesanat i el comerç a les ciutats.
- S'inicia l'eclosió del gòtic.
- S'accentuen els intercanvis culturals i comercials.
- Incipient burgesia.
- Forta influència de l'església.
- Inici de les manifestacions de caràcter civil.

PUNTUACIÓ

Cronologia: 0,25 punts

Context: 0,15 punts cada *item* [màxim 5]

2. A quin estil pertany. Enumera QUATRE característiques formals, compositives o tècniques d'aquesta obra

Estil: Romànic

Característiques formals:

Definir què és un frontal.
Hieratisme.
Predomini del dibuix.

Cromatisme: colors purs i plans, i delimitació de les figures emmarcades en primes línies negres. Predomini del blau i el vermell.

Característiques compositives:

Manca de perspectiva geomètrica.

El frontal es divideix compositivament en dos registres – trencats en la seva part central per la imatge de la Mare de Déu i el Nen Jesús - estructurats en diferents compartiments amb intencionalitat narrativa, que s'han de llegir d'esquerra a dreta.

Un cert moviment d'alguns dels personatges com San Josep, els Tres Reis Mags o el mateix Nen Jesús de l'escena central, i la presència d'alguns elements arquitectònics, són trets propis d'un romànic avançat

Perspectiva jeràrquica, i ús del nimbe per als personatges sants.

Tècnica: pintura al tremp sobre fusta

PUNTUACIÓ

Estil: 0,20 punts

Característiques: 0,15 cada *item* [màxim 5]

3. Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra.

Tema i significat:

En el centre la Verge com a *Sedes Sapientiae*; a dalt a l'esquerra l'Anunciació i la Visitació; a baix a l'esquerra els tres Reis Mags; a dalt a la dreta el Naixement i a baix la dreta la Presentació de Jesús en el temple [en el moment en què l'ancià Simeó reconeix que Jesús es el Messies anunciat pels profetes i el torna a la seva mare].

Funció: Devocional i didàctica religiosa

PUNTUACIÓ

Tema i significat: 0,80 punts

Funció: 0,20 punts

4. Enumereu els CINC moviments artístics més importants del segle XIX

Neoclassicisme; Romanticisme; Realisme; Impressionisme; Modernisme

PUNTUACIÓ: 0,20 c/u

Exercici 3

1. Relacioneu cada autor amb l'obra corresponent

Grec arcaic / Korè del peplum
Henri Moore / Figura ajaguda
Edvard Munch / El crit
Victor Horta / Casa Tassel
Estil romà imperial / Panteó

PUNTUACIÓ: 0,10 punts c/u

2. Responeu vertader o fals a les afirmacions següents:

a) Domenech i Montaner és un arquitecte racionalista/	FALS
b) Pere Serra és un pintor renaixentista/	FALS
c) Rembrandt va pintar La Lliçó d'anatomia/	VERTADER
d) Claude Monet és un pintor impressionista/	VERTADER
e) Palladio és l'arquitecte de la Plaça de sant Pere/	FALS

PUNTUACIÓ: 0,10 punts cada encert

3. Digueu a quin estil o tendència s'inclouen aquests cinc artistes

Vassily Kandinsky / abstracte
Policlet / grec clàssic
Joan Miró / surrealista
Jean Honoré Fragonard / rococó
Andy Warhol / pop art

PUNTUACIÓ: 0,10 punts cada encert

4. Definiu els CINC termes següents

volta de canó: Volta generada per la successió d'arcs de mig punt. També: volta la coberta de la qual és una mitja circumferència.

frontal: parament de fusta, metall, pedra o seda que adorna la part del davant de l'altar.

girola: També anomenada deambulatori. Corredor o passadís semicircular d'una església que serveix perquè transitin els fidels sense dificultar la celebració litúrgica. Es troba a la part posterior i al voltant del presbiteri, darrere l'altar.

puntillisme: Tècnica pictòrica neoimpressionista basada en el divisionisme. Consisteix a posar punts de colors purs, com si fos un mosaic, per crear uns efectes lluminosos determinats.

trifori: galeria que envolta la nau principal d'un temple per damunt dels arcs de les naus laterals i amb vistes a l'interior.

PUNTUACIÓ: 0,10 punts cada resposta encertada.